

Hondakinen lobbyaren aurrean “ezin da” esan du Manuela Carmenak

Pello Zubiria Kamino

@pellozubiria

“Zerbitzu publikoen bermunizipalizatzea” eslogan polita da programetan, korapilatsuagoa praktikan. Manuela Carmena, Podemos izeneko ezker berriaren izarretakoa, hondakinen kudeaketa pribatua berriro udalaren esku jartzeko promesarekin iritsi zen Madrilgo alkatetzara. Urtebete baino lehen, justu alderantzizkoa egin du, ACS, Ferrovial eta FCCri zerbitzua urte gehiagotarako esleitzu.

“No se puede” esan du Madrilgo alkate Manuela Carmenak, Espainiako M15 osteko ezker berriaren leloa gezurtatuz. *El País* egunkariak martxoaren 15ean titulatu zuen: “Carmena renuncia a municipalizar el servicio de recogida de basura” ondoren argitzeko udalak Madrilgo hondakinen kudeaketa pribatu lagako duela lau urterako. Agintzen egongo den aldi osorako, alegia.

Horrela baztertu du Podemosek Madrilgo udalerako aurkeztutako programaren osagai nagusietako bat: “Udal zerbitzuen kudeaketa publikoa progresiboki berreskuratzeko estrategia finkatu (...) zaborren zerbitzua bermunizipalizatzeko”.

Carmenak alkatetza hartu eta laster, 2015eko abuztuan, *Lo que debes saber* hedabide elektronikoak jakinarazi zuen hondakinen gatazka hasia zela Madril: “Las grandes constructoras y Carmena entablan un pulso por el negocio de la basura en Madrid”. Feliciano Tise- rak zioen: “Bataila mahai gainean dago. Eraikuntzako korporazio handien –FCC, ACS eta Ferrovial- filialak diren zabor bilketako konpainiak presio egiten diote Manuela Carmenari (Agora Madrid) zabor bilketako kontratuak mantentzeko eta ahal bada hobetzeko”.

Madrilgo hiriko zabor bilketaren kontratua –ez nahastu kale garbiketarenarekin, nahiz eta hau ere gehien bat korporazio horien beren eskuetan egon– 2015eko urrian amaitzen zen eta urtean 100 milioi euro mugiarazten zi-

tuen. Carmena, zioen kronikak, zalan- tzan zegoen, edo hiru handiekin tratuak berritu, edo ziztu bizian 1.900 langileko zerbitzua udalaren esku berriro hartu.

Udalak urte beteko luzapena eskaini zien konpainiei. Hauek bazekiten Carmena denboraz larri zebilela eta hamar urterako kontzesioaz gain prezio ho- beak eskatzen zizkioten. Tartean zegoen zabor bilketan kaosa sortzeko arriskua, CCOO eta UGT sindikatuen mehatxuen- gatik. Eta Carmenak amore eman du.

Aferaren mamia ezagutu nahi duenak ondo egingo du Diego Sanz Paratcha- ren “*El cambio en Madrid tropieza con la basura*” leitzea *Diagonal* aldizkaria- ren webgunean. “Carmenak berriro hiri hondakinak enpresa handien eskuetan jarri ditu. Adituek eta bermunizipali- zazioaren aldeko taldeek salatzen dute borondate politikorik eza”.

Madrilgo Ingurumen zinegotzi Inés Sabanesez bi argudiorekin justifikatu zuen erabakia: 1.900 langile konpainia pribatuetatik udal konpainia berri ba- tera subrogatzeko denborarik eza eta Gobernuaren murrizketa planek enple- gu publiko berriari jarri dizkioten mu- gak. Konpainia pribatuek 2016ko aza- roan eskuratuko dituzten kontratuekin, edozein publikatze plan atzeratuko da gutxienez 2020. urtera, edo ziurrekin gehiago, lehiaketako baldintzetan bi ur- teko luzapena eskaintzen delako.

Agintari ezkertiarren *ximurtzea* es- plikatzeke lehen gakoa Sanz Paratchak ikusten du Manuela Carmenaren eki-

poaren izaeran. Podemoseko Iñigo Erre- jonek pertsonalki fitxaturik, Carmenak bere jendez osatu zuen Gobernu talde osoa, salbu eta bi zinegotzi, horietako bat Ogasuneko Carlos Sánchez Mato, hondakin bilketako kontratuarekin kri- tiko agertu diren bakarrak.

Carmenak alkatetza hartu bezain las- ter kargu berri bat sortu zuen, hiriaren kudeatzailea (*Gerente de la Ciudad*), Carmen Román Reichmanni eman zio- na. Madrilgo Gobernuaren Ogasun minis- terioko eliteko funtzionarioa, zuzendari nagusi izana da bai Aznarren eta bai Za- pateroren gobernuetan. Bere kontrol- pean dagoen udaleko zerbitzu juridikoa izan da Ana Botellaren (PP) pribatiza- zioak bermatu zituena... eta Carmena- ren kanpainako publikatze promesak baztertua gomendatzen duena.

Arazo teknikoak ala borondaterik eza Madrilgo porrotaren esplikazio bila kazetariak galdekatu ditu Jorge Riera Madrilgo zerbitzu publikoen bermuni- zipalizazioaren aldeko plataformakoa, Enrique Villalobos Madrilgo auzo el- karten federaziokoa eta Jordi Colomer i Mise zerbitzu publikoen kudeaketan aditua –bide batez esanda, Gipuzkoan Usurbil eta Hernanin hondakinen Atez Ateko bilketa antolatu zuena–.

Denak datoz bat esateko zerbitzu pu- bliko pribatizatuak berriro esku publi- koetara ekartzeko garrantzia handia duela ekipo juridikoa gaiarekin konpro- metituta egoteak. Baina zer egin admi-

“Voz Populi” hedabidearen argazkian, Manuela Carmena Madrilgo alkatea udaleko bilkura batean. Hondakin zerbitzuak udalaren enpresa publiko baten esku uztea Podemos-Ahora Madrid hautagaitzaren promesa nagusietakoa izanik, horren kontra mugitu zaizkio korporazio handiak, gaia teknikoki bideratu behar zuten udal zerbitzu juridikoak eta CCOO eta UGT sindikatuak buruak, PPK antolatutako pribatizazio operazioak bere horretan jarraitu dezan aldekoak Jorge Riera Madrilgo zerbitzu publikoen bermunizipalazioaren aldeko plataformakoaren iritzian, “Carmenaren konfidantzazko ekipoa IBEX-35aren alde aritu da lanean”.

nistrazioan aurkitutako ekipo juridikoa erabat kontserbadorea baldin bada?

Colomerrek aitortu du Arenys de Munten ur zerbitzua berriro udalaren esku jartzeko udalaren teknikoan paraleloan enpresa publikoan zerbitzu juridiko propioa antolatu behar izan zutela: “Edo aurkitzen duzu halako ‘gerrillero’ tipiko bat edo lagunduko dizun taldea osatu beharra daukazu”.

Honetan, paradoxikoki, gastuetan aurrezteko nahia muturreraino eramateak ezkerreko agintarien kontra jo dezake: Madrilgo zinegotziek behar zituzten baino aholkulari gutxiago edukitzean “azkarrago joateko ahalmenari uko egin zioten”, dio Villalobosek, “nahi duten hiri eredia lortzekotan askoz aholkulari gehiago behar zituzten”.

Bigarren zailtasun nagusia ere, Gobernutik Montorok administrazioei

ezarritako murrizketa eta mugak, gainditzeko modukoa izan daiteke. Kontratuak aldatzerakoan konpainia pribatu batetik bestera bezala, 1.900 langile berdin pasatu ahal izango lirateke enpresa pribatu batera. Bestalde, Madrilgo diru kontu aski txukunek baimentzen diote enpresa berriak sortzea eta enplegu berriak sortzeko muga gaitzuei, horien artean hondakin kudeaketari.

Gainera, enpresa publiko batek etekinik eman behar ez izatean eta BEZa ordaindu beharrik ere ez, udalak erabaki dezake zerbitzua modu eraginkorragoan eskainiko dion zerbitzu bat sortzea. Antza denez, arrazoi guztiok baloratuta publikatzearen bideari eutsi nahi zion Carmenaren Ogasun zinegotzi Sánchez Matok.

Baina ezin izan da. CCOO eta UGTko buruek ere publikazioaren kontrako lana egin dute –“oinarrizko afiliatuak alde zeuden, baina 20 urtez lanik egin ez duten liberatuak ez, berriro lanera bidaliko zituzten beldurrez”, esan du lekuko batek– eta Florentino Pérez ACS-Urbaser eta Carlos Slimen FCCk lortu dute nahi zutena.

Azkenean, hondakin kudeaketa eredu kontua zena, zerbitzu publikoaren kontrata pribatu erraldoien arteko lehian geratu da: Florentino Pérez versus Felipe González lagun Carlos Slim.

Bitxia da Espainiari hainbeste begiraten dion Euskal Herriko iritzi publikoan zein oharkabean pasatu duen Madrilgo albiste hau. Gipuzkoako hondakin aferan argi egin eta sindikatuek bezala ezkerreko alderdiek aipatzen duten bermunizipalitatearen benetan eztabaidatzeko aukera ematen du. ■

zuri begira

ZINKUNEGI
OPTIKA

Hernani, 23 · 20004 Donostia
T. 943 420 624
info@zinkunegioptika.com
www.zinkunegioptika.com

